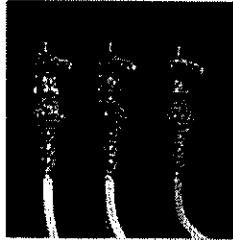

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE · BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 · INFO@GOIJC.ORG · WWW.GOIJC.ORG

***Purposeful Prayer: Appreciating the Amidah
Al Ha'Tzadikim: The Righteous***

March 10, 2014

Rabbi Shmuel Silber

This Series is sponsored by:

***Richard Simon in memory of his grandmother,
Elka Frieda bas Chana a'h***

***The Toso Family
in memory of Karyn Toso's father Eliyahu Gershon ben Feivel ha Cohen z'l***

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסתר חיה זיל בת צבי ופרומה עלקא פייגא בת מאיר ופשא לאה זיל נח בן אברהם ופייגא זיל
תחא נשמתם צרוורת בצרור החיים

MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE

על הצדיקים - The Righteous

1. שמונה עשרה-על הצדיקים (ברכה שלוש עשרה)

על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית ישראל, ועל פליטת סופריהם, ועל גרי הצדק ועלינו. יהמו נא רחמיה, יי אלהינו, ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים חלקנו עמם לעולם, ולא נבוש פי כך בטחנו. ברוך אתה יי, משען ומבטח לצדיקים.

To the righteous, the pious, the elders of Your people the house of Israel, the remnant of their scholars, the righteous converts, and to us, may Your compassion be aroused, Lord our God. Grant a good reward to all who sincerely trust in Your name. Set our lot with them, so that we may never be ashamed, for in You we trust. Blessed are You, Lord, who is the support and trust of the righteous.

2. טור אורח חיים הלכות תפלה סימן קיח

... על הצדיקים ותקנוה אחר קללת המלשינים שכיון שכלו המלשינים מתרוממת קרנות הצדיקים דכתיב (תהלים עה) וכל קרני רשעים אגדע תרומנה קרנות צדיק

R. Jacob ben Asher was born in Cologne ca. 1269 and died in Toledo ca. 1343. In 1303 he fled with all of his family from Cologne to Barcelona. His main teacher was his father, R. Asher (Rosh), although R. Jacob also studied with his older brother, R. Yechiel.

3. שמונה עשרה-ברכת המינים (ברכה שתים עשרה)

ולמלשינים אל תהי תקוה, וכל הרשעה כרגע תאבד, וכל אויביך מהרה יכרתו, והזדים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניע במהרה בימינו. ברוך אתה יי, שבר איבים ומכניע זדים.

For the slanderers let there be no hope, and may all wickedness perish in an instant. May all Your people's enemies be swiftly cut down. May You swiftly uproot, crush, cast down and humble the arrogant swiftly in our days. Blessed are You, Lord, who destroys enemies and humbles the arrogant.

4. The Koren Siddur: Commentary of Lord Rabbi Jonathan Sacks (page 123)

על הצדיקים Blessing 13: *The righteous*. After mentioning those who harm the Jewish people, we go on to describe those who endow it with greatness: the righteous, the pious, the elders, scholars and converts.

פליטת סופריהם *The remnant of their scholars* is a reference to those Jews who endured religious persecution under the Greeks and Romans, and later, those who survived the Crusades and those who lived through the Holocaust. Judaism lost many of its greatest scholars as martyrs.

5. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף צב עמוד א

א"ל רבא לרבה בר מרי, מנא הא מילתא דאמור רבנן: כל המבקש רחמים על חבירו והוא צריך לאותו דבר, הוא נענה תחילה? ... ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהותיו [וגו'], וכתוב: 'וה' פקד את שרה כאשר אמר וגו'', כאשר אמר אברהם אל אבימלך.

6. מהר"ל חידושי אגדות (ב'ק צב).

פרק החובל

(A)

הוא (נענה) תחלה. שהרי (צ"ב ע"א) א"ל רבא לרבה כיון שאותו דבר קרוב לו יותר לכך כאשר נענה האדם הוא נענה בדבר שהוא קרוב לו (תחלה*) (היה לאברהם) והאדם קרוב לעצמו הוא נענה תחלה כי שיפקד הש"י את שרה שיפתח רחמה ולא בית אבימלך (**). ואע"ג דכבר הבטיחו המלאכים כעת חיי ולשרה בן אין זה קשיא שהרי יעקב אמר קטנתי מכל החסדים ומכל האמת שהיה ירא שמא

(*) חסר כאן ואולי יש להשלים: וכיון שדבר זה היה חסר לאברהם.
(**) אולי יש להשלים: זה אינו ראוי כיון שהתפלל על זה.

(R)

נתמעטו זכויותיו בשביל החסדים שעשה הקדוש ב"ה. ואברהם כשעשה לו הקב"ה נס שהרג המלכים היה ירא ג"כ שקבל כל שכרו שהרי היה צריך הקדוש ברוך הוא להבטיחו דעדיין שכרו הרבה מאוד, ואלו לא התפלל אברהם על אבימלך היה מה שעשה הקדוש ברוך הוא אליו שנתן לו בן, מעוט מזכויותיו, עכשיו שהיה מתפלל על אבימלך ובזכות זה היה הקדוש ברוך הוא נותן לו בן היו כל צדקותיו כבתחלה ולא היה לו שום נכוי מזכויותיו כלל. ועוד דכל דבר אף על גב שראוי ובודאי יבא צריך שיהיה סבה שיצא ההבטחה לפעל כי השם יתברך מסבב דבר שהוא הכנה שתצא ההבטחה לפעל והיה מסבב דבר זה שיהיה אברהם מתפלל בעד אבימלך וראוי שיהיה נענה תחלה.

(C)

7. טור אורח חיים הלכות תפלה סימן קיח

וכולל גרים עם הצדיקים כדכתיב מפני שיבה תקום וסמיך ליה וכי יגור אתך גר

8. בית יוסף אורח חיים סימן קיח

גם זה שם כלומר דקרא דמפני שיבה תקום מיירי בצדיקים דכתיב ביה והדרת פני זקן והיינו חכם כדדריש בפרק קמא דקידושין (לב:). זה שקנה חכמה וסמיך ליה וכי יגור אתך גר הרי גרים סמוכים לצדיקים לכך כוללם בברכה אחת:

9. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ע עמוד ב

אמר רבי חלבו: קשים גרים לישראל כספחת ...

10. תוספות מסכת קידושין דף ע עמוד ב

ויש מפרשים דקשין גרים לישראל כספחת לפי שהזהיר הקדוש ברוך הוא עליהם בכ"ד מקומות שלא להונות אותם ואי אפשר שלא יצערם